Nummer BD2013-010239
Directie directie sb
Dienst ggd

Gemeente Amsterdam
College van burgemeester en wethouders

B&W

Spoedvoordracht voor de collegevergadering van

1 oktober 2013

Portefeuille **21**
Agendapunt **A1**

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

eindrapport toekomstige positionering GGD

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Het college van burgemeester en wethouders besluit

Akkoord te gaan met het advies over de toekomstige positionering GGD, welke inhoudt dat:
1. GGD onderdeel blijft van het concern.
2. In overweging te nemen om de GGD in één RVE, in plaats van twee, te organiseren. Indien wordt vastgehouden aan twee RVE's worden deze beide onder leiding van de Directeur Publieke Gezondheid geplaatst.
3. Bij de eventuele centralisatie van PIJOFACH taken is het uitgangspunt om te centraliseren tenzij de aard van het primaire proces - en daarmee de aard van de ondersteuning - noodzaakt tot onderbrenging van de ondersteuning op RVE dan wel clusterniveau. Anders gezegd: standaardiseren waar mogelijk, en maatwerk waar nodig. De specifieke kwaliteitseisen aan de ondersteuning van de GGD (zoals 24 uurs functie en de eisen die vanuit certificering van de GGD als zorginstelling geformuleerd worden) zijn tevens belangrijke aandachtspunten.
4. De gemeentesecretaris opdracht te geven een stuurgroep te vormen onder voorzitterschap van de kwartiermaker van het Cluster Sociaal & Veilig. Deze stuurgroep krijgt de opdracht erop toe te zien dat de benoemde oplossingsrichtingen daadwerkelijk worden uitgewerkt en ingevoerd.

Reden spoed

De rapportage met bijbehorend advies is nog ter bespreking voorgelegd aan het Concern Management Team (CMT) op 11 september. Het advies van het CMT is toegevoegd aan deze flap.

Bestuurlijke achtergrond

In juli 2013 heeft de wethouder Zorg opdracht gegeven onderzoek te doen naar de toekomstige positionering van de GGD. Op 16 juli 2013 is het college van B&W hierover geïnformeerd.
Directe aanleiding voor deze opdracht vormt de nadere uitwerking van het "Plan Organisatieontwikkeling".
In de organisatie worden gerichte clusters onderscheiden. Bedrijfsvoeringsfuncties worden gebundeld binnen het Cluster Ondersteunende Bedrijfsvoering.
Elk cluster bestaat uit resultaatverantwoordelijke eenheden (RVE's). Voor de GGD betekent dit vooralsnog een opsplitsing van de GGD in twee RVE's; de Jeugdgezondheidszorg wordt gepositioneerd binnen de RVE Jeugdgezondheidszorg. De overige taken vallen binnen de RVE Openbare Gezondheidszorg.

Onderbouwing besluit

Ad 1. De GGD is, ook binnen de voorgenomen RVE- structuur, werkzaam in het domein van de publieke gezondheidszorg. Dit doet de GGD als dienst binnen de Gemeente Amsterdam. De wettelijke basis voor het bestaan van de GGD ligt in de Wet Publieke Gezondheid en de Wet op de Veiligheidsregio's. De GGD wordt deels door de gemeente Amsterdam bekostigd en deels door externe financiers (c.a. 50%[1]). Naast haar functie binnen het werkgebied van de gemeente Amsterdam, heeft de GGD een regionale en bovenregionale functie. Speciale positie wordt daarbij ingenomen door de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Bij deze laatste hoort ook de, Amsterdam overstijgende, regionale positie van de GGD directeur: Directeur Publieke Gezondheid (DPG).

De organisatieontwikkeling binnen de Gemeente Amsterdam roept de vraag op waar de GGD in de toekomst het beste gepositioneerd kan worden: binnen het concern Amsterdam en de RVE-structuur of binnen een Gemeenschappelijke Regeling (GR).

Opdracht

De opdracht was om voor 1 september 2013 advies over de toekomstige positionering van de GGD uit te brengen en daarbij de voor- en nadelen van te vergelijken van:

(a) de GGD als dienst van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Amsterdam - Amstelland
(b) de GGD als onderdeel van de resultaatverantwoordelijke eenheden van het Amsterdamse cluster Sociaal en Veilig.

Werkwijze

Voor dit positioneringsonderzoek is de gefaseerde aanpak gehanteerd die beschreven is in het beleidskader 'Doelgericht op Afstand II' (DOA); met dit rapport wordt de 'denkfase' afgesloten. Er is gestart met een historisch overzicht, een inventarisatie wat er in het verleden al bestuurlijk onderzocht en afgewogen is in relatie tot de GGD, zowel qua organisatie als qua bedrijfsvoering. Vervolgens is een beschrijving gemaakt van de huidige situatie inclusief een door de GGD gemaakte SWOT analyse. Deze analyse is nuttige input geweest voor de afwegingen die gemaakt zijn. Het traject naar de toekomst is gestart met het formuleren van de uitgangspunten en criteria. Er is voorts gekeken naar de voor- en nadelen van beide varianten. Hierdoor werden knelpunten in beide varianten duidelijk. De knelpunten hebben betrekking op bedrijfsvoering, governance, integraliteit, imago et cetera. De knelpunten zijn voorgelegd aan de betreffende diensten met het verzoek te kijken of en zo ja welke oplossingen er zijn, op welke termijn en tegen welke kosten.
Tegelijkertijd is er ook een binnengemeentelijke sessie voornamelijk over bedrijfsvoering georganiseerd en een externe sessie met GGD-en uit de andere grote steden voor input in de discussie over de positionering van de GGD. Tot slot is er een interne sessie belegd met alle relevante organisatieonderdelen om feedback op het advies te vragen.

[1] C.a. 50% externe financiers, c.a. 30% stadsdelen, c.a. 20% centrale stad

Het Projectteam adviseert om de GGD in het concern te houden. Nu de bedrijfvoeringsknelpunten in het concern oplosbaar blijken, is geen onderbouwde reden te vinden voor een uitplaatsing van de GGD in een GR. De in de concernreorganisatie beoogde schaalgrootte en integraliteit ondersteunen dit advies.

Ad 2. Het Projectteam adviseert om opnieuw te overwegen of het niet beter is om de GGD in één in plaats van twee RVE's te organiseren. Dit komt de schaalgrootte en integraliteit ten goede, hetgeen een bijdrage levert aan de oplossing van knelpunten zoals de opschaling. Voorts adviseert het Projectteam om de RVE onder leiding van DPG te plaatsen. Indien wordt vastgehouden aan twee RVE's, adviseert het Projectteam om de beide RVE's onder leiding van DPG te plaatsen. Dit met het oog op de ambitie om verhoogde integraliteit in de dienstverlening te brengen.

Ad 3. Het realiseren van maatwerk is een belangrijke randvoorwaarde bij positionering van de GGD in het concern. Bij de eventuele centralisatie van PIJOFACH taken adviseert het Projectteam om te centraliseren tenzij de aard van het primaire proces - en daarmee de aard van de ondersteuning - noodzaakt tot onderbrenging van de ondersteuning op RVE dan wel clusterniveau. Anders gezegd: standaardiseren waar mogelijk, en maatwerk waar nodig. De geïnventariseerde knelpunten en oplossingsrichtingen geven aan waar maatwerk in de ondersteuning nodig is. Wanneer centrale concernonderdelen de noodzakelijke ondersteuning niet binnen aanvaardbare termijn en/of tegen aanvaardbare prijs kunnen leveren, adviseert het Projectteam om de ondersteuning in de RVE dan wel het cluster onder te brengen. De specifieke kwaliteitseisen aan de ondersteuning van de GGD (zoals 24 uurs functie en de eisen die vanuit certificering van de GGD als zorginstelling geformuleerd worden) zijn tevens belangrijke aandachtspunten.

Op deze wijze worden waar mogelijk schaalvoordelen gerealiseerd. Belangrijke overweging is het behoud van het vereiste kwaliteitsniveau, maar ook kosten die gepaard gaan met het leveren van maatwerk. Kwaliteitseisen kunnen in een SLA worden vastgelegd. In dit kader mag worden verondersteld dat de GGD voor 50% (na overgang financiering JGZ naar centrale stad) gefinancierd wordt door externe partijen en uit dit oogpunt in concernbrede opgaven ook enkel voor dat deel kan meedoen.

Ad 4. Risico. Het Projectteam benadrukt het belang van een goede taakuitvoering van de gezondheidszorg en adviseert te beleggen dat wordt toegezien dat de benoemde oplossingsrichtingen daadwerkelijk worden uitgewerkt en uitgevoerd. Ingeval het voor de GGD benodigde maatwerk niet wordt geleverd, dan zal dit een negatief effect hebben op het functioneren en presteren van de GGD en daarmee voor Amsterdam en haar burgers.
Het voorstel is om gemeentesecretaris opdracht te geven voor het vormen van een stuurgroep. Om de continuïteit te waarborgen is het belangrijk dat onder andere dezelfde personen/disciplines uit de voorbereidingsclub en het projectteam deelnemen aan de stuurgroep (JZ, DMC en SB).

Uitkomsten advies

Binnen de gemeente

Voorbereidingsclub en projectteam waarin JZ, DMC en SB deelnamen. Interne sessie over bedrijfsvoering en interne sessie met andere diensten (DMO, WZS, OOV, communicatie, SHP, DICT)

Reactie CMT: Het CMT onderschrijft het advies om de GGD onderdeel van het concern te laten blijven.

Het CMT heeft geen bezwaar om de GGD in één RVE te organiseren mits in de organisatieontwikkeling van het cluster Sociaal & Veilig alle opties open blijven over deelname van de GGD in de uitvoeringsorganisatie van de cooperatie die bij de decentralisatie van de Jeugdzorg zal worden opgericht. Ook op beslissingen over het beeldmerk richting de burger vanuit de Ouder-en kindteams en beslissingen over een nieuw Meldpunt voor Huiselijk Geweld en Kindermishandeling wordt hiermee niet vooruit gelopen.

Het CMT herkent de knelpunten van de GGD in de gemeentelijke bedrijfsvoering. Het CMT constateert met de projectgroep dat de oplossingen daarvoor niet los kunnen en moeten worden gezien van de ontwikkeling en vernieuwing van de gemeentebrede bedrijfsvoering. Dat betekent dat oplossingen voor de GGD niet vooruit dienen te lopen op gemeentebrede beslissingen maar in samenhang worden gevonden. Om die reden stelt het CMT voor de gemeentesecretaris opdracht te geven de kwartiermaker Bedrijfsvoering te belasten met de uitwerking van de in het onderzoek benoemde oplossingsrichtingen en prioriteit te geven aan deze uitwerking waar dat mogelijk is binnen de ontwikkeling van de gemeentebrede bedrijfsvoering.

Onderdeel van deze uitwerking van oplossingsrichtingen voor bedrijfsvoering is ook de impactanalyse tav ICT-centraal die door DICT en GGD wordt uitgevoerd.
Het CMT adviseert als kader mee te geven dat hierbij niet ter discussie staat of de GGD deelneemt aan ICT-centraal maar hoe dat gebeurt. In afwachting daarvan adviseert het CMT het lopende reorganisatieproces mbt ICT-centraal vooralsnog niet te wijzigen.

Buiten de gemeente

Externe sessie met GGD uit andere steden oa G4

Behandeling in raadscommissie en/ of gemeenteraad

n.v.t.

Financiële onderbouwing

n.v.t.

Geheimhouding

n.v.t.

Voorlichting en communicatie

Portefeuille 21
Agendapunt A1

Gemeente Amsterdam
College van burgemeester en wethouders
Spoedvoordracht voor de collegevergadering van 1 oktober 2013

B&W

Binnen de gemeente: n.v.t.

Buiten de gemeente: n.v.t.

Stukken

Meegestuurd:
- eindrapportage onderzoek naar toekomstige positionering GGD
- bijlagenboek bij eindrapportage

Ter inzage gelegd: n.v.t.

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

[redacted]

Besluit college van burgemeester en wethouders

Akkoord